

Geef je kind toch zelf les!

Thuis leren kinderen beter dan op school. Daarom verdient thuisonderwijs officiële erkenning.

Soline Weidema

geeft haar twee kinderen thuis les, ze is vrijgesteld van de verplichting hen op een school in te schrijven

Angela en Diana Kniazeva zijn nog maar 21 en 19 jaar. Desondanks zijn de twee Russische zussen benoemd als universitair docenten aan een van de beste universiteiten van de VS. Ze zeggen dat zij die prestatie niet zozeer danken aan hun intelligentie, maar eerder aan 'waardevolle mogelijkheden en gunstige omstandigheden'.

Lewi Firth Bolton uit Engeland won onlangs, op zijn veertiende, een prijs voor een zelfgemaakte animatiefilm en kreeg al een baan aangeboden door de bedenkers van 'Wallace en Gromit'. Christopher Paolini uit de VS schreef op zijn vijftiende een bestseller. Wat zijn toch die 'waardevolle mogelijkheden en gunstige omstandigheden' waardoor deze jonge mensen zulke grote prestaties kunnen leveren? Het antwoord is: thuisonderwijs.

De Russische zussen zijn thuis onderwezen door hun ouders en hebben al op 13, respectievelijk, 14jarige leeftijd hun middelbare school behaald. Daarna zijn ze meteen aangenomen op Stanford University in de VS. Ook Lewi Bolton en en Chris Paolini zijn nooit naar school geweest.

Thuisonderwijs is voor sommige kinderen en hun ouders een uitstekend alternatief voor schoolgang. In de Verenigde Staten wordt het thuisonderwijs steeds omvangrijker, met al anderhalf miljoen kinderen. In het Verenigd Koninkrijk gaat het om zeker 50.000 kinderen. Universiteiten en colleges in de VS ontvangen studenten die thuisonderwijs hebben genoten met open armen vanwege hun zelfstandigheid, leergierigheid en motivatie. Ook de Open Universiteit en mbo-instellingen in Engeland

De Amerikaanse Ruth Hadley geeft haar vijf kinderen thuis les. In de VS groeit het thuisonderwijs als kool, met al 1,5 miljoen leerlingen. FOTO AP

nemen thuisonderwezen studenten aan, vaak jonger dan de vereiste leeftijd. De Britse hoogleraar Roland Meighan heeft al voorspeld dat de goede resultaten van thuisonderwijs het reguliere onderwijs zullen veranderen.

Zelf geef ik ook mijn kinderen thuis les. Thuisonderwijs stelt je als ouder in staat om flexibel in te spelen op de interesses, vaardigheden en de leerbehoeften van de kinderen, zonder vast te zitten aan een rooster, een locatie of een vakkenpakket. Er is inmiddels genoeg onderzoek gedaan naar de effectiviteit van thuisonderwijs, steevast blijkt dat thuisonderwezen kinderen zich net zo goed of zelfs beter dan op school ontwikkelen, zowel sociaal als cognitief. Deze positieve resulta-

ten zijn het gevolg van het één-op-één contact tussen kinderen en volwassenen.

Bij thuisonderwijs hebben jonge mensen toegang tot zeer betrokken begeleiders, die hun vragen beantwoorden en met wie ze hun observaties en ervaringen kunnen delen. Uit recent onderzoek is bovendien gebleken dat problemen met lezen zoals dyslexie niet voorkomen bij kinderen die thuisonderwijs krijgen. Het zelfde geldt voor ADHD. Een Nederlands onderzoek naar thuisonderwijs aan varende kinderen liet zien dat kinderen gehechter en zelfstandiger zijn.

Dankzij één-op-één onderwijs kunnen mijn kinderen zich in vrijheid toeleppen op wat ze van nature graag doen: leren en de wereld ontdekken,

zonder gehinderd te worden door externe omstandigheden.

Thuisonderwijs is veel efficiënter dan schoolonderwijs. Het kost minder tijd om één of enkele kinderen te onderwijzen, en omdat de thuislessen beter aansluiten bij de interesses van het kind, blijft de stof ook beter 'hangen'.

Veelgehoord is het bezwaar dat kinderen zo de kans missen om op school met andere kinderen om te gaan. Toch is dat gemis relatief. Thuis lerende kinderen hebben veel tijd. Ze zijn lid van clubs, gaan naar workshops, de bibliotheek en het zwembad, spelen buiten en leggen contacten via het internet.

Het sociale aspect van schoolgang wordt nogal overschat. School is geen afspiegeling van de samenleving. Schoolgang is verplicht en de dagelijkse gang van zaken wordt er vrijwel geheel, en op zeer democratische wijze, bepaald door de leerkracht. Welke volwassene moet op zijn werk toestemming vragen of hij naar de wc mag? Op de meeste scholen worden kinderen strikt naar leeftijd en vaardigheden gescheiden en hebben nauwelijks contact met volwassenen. Ze doen er allemaal hetzelfde werk op dezelfde manier en op hetzelfde moment.

In de meeste landen is thuisonderwijs een volwaardige onderwijsvorm, waarmee aan de leerplicht kan worden voldaan. Nederland is een van de weinige landen waar dat niet kan. Hopelijk gaat dat veranderen. Minister Plasterk heeft in april de Onderwijsraad gevraagd een onderzoek te doen naar buitenschoolse onderwijsvormen. Hopelijk leidt dit ertoe dat ook Nederlandse kinderen de 'waardevolle mogelijkheden en gunstige omstandigheden' van voorbeelden als Angela en Diana Kniazeva, Lewi Firth Bolton en Chris Paolini mogen ervaren.